

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātnespēja Un Bankrots](#) > Romania

Maksātnespēja un bankrots

 Rumānija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Likumā Nr. 85/2014 par maksātnespējas novēršanu un maksātnespējas procesu paredzētās procedūras attiecas uz uzņēmējiem, kas definēti Civilt kodeksa 3. panta 2. punktā, izņemot tos, kuru maksātnespēju reglamentē īpaši noteikumi (Likuma Nr. 85/2014 par maksātnespējas novēršanu un maksātnespējas procesu 3. pants).

Fiziskām personām maksātnespējas process, ko reglamentē Likums Nr. 85/2014, var tikt piemērots par profesionāla rakstura parādu. Attiecībā uz personīgo parādu var tikt piemērota procedūra, kas paredzēta Likumā Nr. 151/2015 par maksātnespējas procesu attiecībā uz fiziskām personām.

Maksātnespējas process neattiecas uz pirmsuniversitātes un universitātes līmeņa izglītības iestādēm un nodibinājumiem, kā arī struktūrām, kas norādītas 7. pantā Valdības rīkojumā Nr. 57/2002 par zinātnisko izpēti un tehnoloģiju izstrādi (ar grozījumiem apstiprināts ar Likumu Nr. 324/2003) tā grozītajā un papildinātajā redakcijā (Likuma Nr. 85/2014 2. panta 4. punkts).

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

A. Ja procesu sāk pēc parādnieka pieprasījuma, ir jābūt maksātnespējas stāvoklim (t. i., pieejamie līdzekļi nav pietiekami, lai apmierinātu prasījumu, kurš ir neapšaubāms un likvīds, kuram iestājies maksāšanas termiņš un kura summa pārsniedz 50 000 RON); ja procesu sāk pēc kreditora pieprasījuma, jābūt prasījumam, kurš ir neapšaubāms un likvīds, kuram iestājies maksāšanas termiņš un kura summa pārsniedz 50 000 RON, kā arī maksātnespējas stāvoklim (kas tiek uzskatīts par iestājušos, ja 60 dienas pēc termiņa beigām parāds vēl nav samaksāts).

B. Preventīvās procedūras (pārstrukturēšanas līgums vai vienošanās ar kreditoriem) attiecas uz parādnikiem, kuri nonākuši grūtībās (Likuma Nr. 85/2014 5. panta 26. punkta 2. apakšpunkts), bet kuri nav maksātnespējīgi. Parādnieks var pieprasīt šādas procedūras sākšanu, un viņam, pamatojoties uz vienošanās ar kreditoriem administratora sagatavotu ziņojumu, ir jāpierāda, ka tas ir nonācis grūtībās.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Parādnieka mantu veido visi aktīvi un īpašuma tiesības (tai skaitā maksātnespējas procesa laikā iegūtie), kam var piemērot piespiedu izpildi (*executare silită*) saskaņā ar Civilprocesa kodeksu (Likuma Nr. 85/2014 5. panta 5. punkts).

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora

pilnvaras?

A. Pēc maksātnespējas procesa sākšanas tiek iecelts īpašais administrators (*administrator special*) un maksātnespējas procesa administrators (*praktian în insolvență*); atkarībā no procesa veida maksātnespējas procesa administrators ir vai nu tiesas iecelts administrators (*administrator judiciar*) reorganizācijā, kas notiek tiesas uzraudzībā, vai arī tiesas iecelts likvidators (*lichidator judiciar*), ja uzņēmums tiks likvidēts (*faliment*).

Īpašais administrators

Īpašais administrators ir fiziska vai juridiska persona, ko ieceļ parādnieka akcionāru, biedru vai dalībnieku pilnsapulcē un kas ir pilnvarota pārstāvēt to intereses procesā un — ja parādniekam ir atļauts pārvaldīt savas lietas — veikt nepieciešamās administratīvās darbības parādnieka vārdā un uzdevumā (Likuma Nr. 85/2014 5. panta 4. punkts).

Īpašajam administratoram ir šādi pienākumi:

- a) kā parādnieka pārstāvim piedalīties tiesvedībā, kurā izskata tāda veida prasības, kā minēts 117.-122. pantā, vai prasības, kas izriet no 84. panta neizpildes;
- b) iesniegt iebildumus atbilstoši procedūrai, ko reglamentē minētais likums;
- c) ierosināt reorganizācijas plānu;
- d) pēc plāna apstiprināšanas un ar nosacījumu, ka parādniekam nav liegtas viņa tiesības pārvaldīt savus darījumus, veikt parādnieka darījumus tiesas ieceltā administratora uzraudzībā;
- e) pēc likvidācijas procesa sākšanas piedalīties inventarizācijas veikšanā un parakstīt protokolu, saņemt galīgo ziņojumu un finanšu pārskatu, kā arī piedalīties sapulcē, ko sasauc, lai izskatītu iebildumus un apstiprinātu ziņojumu;
- f) saņemt paziņojumu par procesa slēgšanu.

Pēc tam, kad parādniekam ir liegtas tiesības pārvaldīt savus darījumus, viņu pārstāv tiesas ieceltais administrators vai likvidators, kurš veic arī parādnieka darījumdarbību; īpašā administratora uzdevums tad ir tikai pārstāvēt akcionāru, biedru vai dalībnieku intereses (Likuma Nr. 85/2014 56. pants).

Tiesas iecelts administrators (*administrator judiciar*)

Tiesas iecelts administrators var būt fiziska vai juridiska persona (arī juridiskās personas pārstāvis), un viņam ir jābūt maksātnespējas procesa administratoram atbilstoši likumam. Tiesas ieceltā administratora galvenie pienākumi ir šādi:

- a) izvērtēt parādnieka mantisko stāvokli un iesniegtos dokumentus, sagatavot ziņojumu, kurā ierosina sākt vienkāršotu procesu vai turpināt uzraudzības periodu parastā procesa ietvaros, un iesniegt minēto ziņojumu norīkotajam tiesnesim (*judecător-sindic*) apstiprināšanai tiesneša noteiktā termiņā, kas nevar pārsniegt 20 dienas no administratora iecelšanas;
- b) izvērtēt parādnieka darījumdarbību un sagatavot padziļinātu ziņojumu, kurā izklāsta iemeslus un apstākļus, kā dēļ iestājusies maksātnespēja, norāda visus iespējamus pagaidu pierādījumus vai norādes par personām, kuru dēļ maksātnespēja varētu būt radusies, un pamatojumu viņu saukšanai pie atbildības, un izvērtē visas reālās iespējas reorganizēt parādnieka darījumdarbību vai izskaidro iemeslus, kāpēc reorganizācija nebūtu iespējama, un reģistrēt ziņojumu lietas dokumentācijā norīkotā tiesneša noteiktā termiņā, kas nedrīkst pārsniegt 40 dienas no administratora iecelšanas;
- c) ja parādnieks nav izpildījis savu pienākumu iesniegt savus grāmatvedības pārskatus tiesību aktos noteiktajos termiņos, sagatavot minētos pārskatus un, ja parādnieks ir iesniedzis grāmatvedības pārskatus, tos pārbaudīt, izlabot un papildināt;
- d) sagatavot plānu parādnieka darījumdarbības reorganizēšanai atkarībā no a) punktā minētā ziņojuma satura;

e) uzraudzīt parādnieka aktīvu pārvaldības darbības;

f) veikt parādnieka darījumdarbību pilnībā vai daļēji, pēdējā gadījumā ievērojot norīkotā tiesneša skaidri norādītās specifikācijas saistībā ar administratora pienākumiem un nosacījumiem maksājumu veikšanai no parādnieka aktīvu konta;

g) sasaukt, vadīt kreditoru vai parādnieka, kas ir juridiska persona, akcionāru, biedru vai dalībnieku sapulces un pildīt sekretāra pienākumus saistībā ar šādām sapulcēm;

h) celt prasības tiesā, lai anulētu parādnieka krāpnieciskas darbības vai darījumus, kas veikti, kaitējot kreditoru tiesībām, vai konkrētus aktīvu pārskaitījumus, parādnieka noslēgtus komercdarījumus un garantijas, par kurām parādnieks noslēdzis līgumus un kuras var kaitēt kreditoru tiesībām;

i) steidzamības kārtā informēt norīkoto tiesnesi, ja administrators konstatē, ka parādniekam nav aktīvu vai tie ir nepietiekami, lai segtu juridiskos izdevumus;

j) izbeigt konkrētus parādnieka noslēgtus līgumus;

k) pārbaudīt prasījumus un attiecīgā gadījumā izteikt iebildumus pret tiem, informēt kreditorus, ja prasījumi nav atzīti vai ir atzīti tikai daļēji, un sagatavot prasījumu sarakstus;

l) piedzīt prasījumus, īstenot prasījumu piedziņu attiecībā uz parādnieka aktīviem vai naudas summām, ko parādnieks pārskaitījis pirms procesa sākšanas, un ierosināt un uzturēt prasības tiesā par parādnieka prasījumu piedziņu, šim nolūkam vajadzības gadījumā izmantojot juristu pakalpojumus;

m) noslēgt izlīgumus, dzēst parādus, atbrīvot no saistībām galvotājus un atsaukt nodrošinājumu, saņemot norīkotā tiesneša apstiprinājumu;

n) informēt norīkoto tiesnesi par jebkuru jautājumu, kura atrisināšanai ir vajadzīgs tiesneša lēmums;

o) sagatavot parādnieka aktīvu inventarizācijas sarakstu;

p) izdot rīkojumu par parādnieka aktīvu novērtēšanu, kas jāpabeidz līdz datumam, kurš noteikts galīgā prasījumu saraksta iesniegšanai;

q) nosūtīt publicēšanai Maksātnespējas procesa biļetenā (*BPI*) paziņojumu par novērtējuma ziņojuma reģistrēšanu lietas dokumentācijā divu dienu laikā pēc reģistrēšanas.

Norīkotais tiesnesis ar lēmumu (*încheiere*) var uzdot tiesas ieceltajam administratoram jebkādus citus pienākumus papildus pirmajā daļā uzskaitītajiem, izņemot tos, kas saskaņā ar likumu ir tiesneša ekskluzīvā piekritībā.

Tiesas ieceltais administrators iesniedz mēneša ziņojumu, kurā izklāsta, kā viņš ir izpildījis savus pienākumus, ieskaitot tos, kas saistīti ar pēcpasākumiem, kuri veikti attiecībā uz darbībām, kas veiktas uz iepriekšējās atļaujas pamata, pamatojot izdevumus, kas radušies procedūras administrēšanā, un jebkurus citus izdevumus, kuri segti no parādnieka aktīviem, un attiecīgā gadījumā aprakstot, kā norit inventarizācija. Ziņojumā norāda informāciju par nodokļu saistību izpildi, darbības veikšanai nepieciešamās atļaujas saņemšanu vai atjaunošanu, uzraudzības struktūru sagatavotajiem dokumentiem un tiesas ieceltā administratora atlīdzību, tai skaitā to, kā šī atlīdzība tiek aprēķināta (Likuma Nr. 85/2014 59. panta 1. punkts).

Lai izpildītu savus pienākumus, tiesas ieceltais administrators var izmantot pakalpojumus, ko sniedz profesionāļi, piemēram, juristi, grāmatveži, vērtētāji vai citi speciālisti. Nevienu personu nevar iecelt saskaņā ar 1. punktu, ja tai ir saistošs līgums, kas varētu izraisīt interešu konfliktu; šādā gadījumā tai ir jāatkāpjas, pretējā gadījumā tās iecelšanu var apstrīdēt saskaņā ar Likuma Nr. 134/2010 par Civilprocesa kodeksu tā atkārtoti publicētajā, grozītajā un papildinātajā redakcijā 43. un 44. pantu (61. panta 2. punkts). Tiesas ieceltais administrators un jebkurš no kreditoriem var izteikt iebildumus pret lietā sagatavotajiem novērtējuma ziņojumiem.

Tiesas iecelts likvidators (*lichidator judiciar*)

Ja norīkotais tiesnesis izdod likvidācijas rīkojumu, viņš ieceļ likvidatoru tā piemērošanai. Tiesas iecelta

administratora pienākumi pārstāj būt spēkā dienā, kad norīkotais tiesnesis nosaka likvidatora pienākumus. Tiesas ieceltā likvidatora galvenie pienākumi ir šādi:

- a) pārskatīt tā parādnieka darījumdarbību, pret kuru ir sākta vienkāršota procedūra, ņemot vērā faktisko situāciju, un sagatavot padziļinātu ziņojumu par iemesliem un apstākļiem, kuru dēļ iestājusies maksātnespēja, norādot personas, kuru dēļ maksātnespēja varētu būt radusies, un pamatojumu viņu saukšanai pie atbildības;
- b) veikt parādnieka darījumdarbību;
- c) celt prasības tiesā, lai anulētu krāpnieciskas darbības un darījumus, kurus parādnieks veicis, kaitējot kreditoru tiesībām, kā arī īpašumtiesību nodošanu saskaņā ar īpašuma tiesībām, parādnieka noslēgtus komercdarījumus un parādnieka noteiktus priekšrocību pamatus, kas var kaitēt kreditoru tiesībām;
- d) uzlikt zīmogus, sagatavot aktīvu inventarizācijas sarakstu un veikt attiecīgus pasākumus aktīvu saglabāšanai;
- e) izbeigt konkrētus parādnieka noslēgtus līgumus;
- f) pārbaudīt prasījumus un attiecīgā gadījumā izteikt iebildumus pret tiem, informēt kreditorus, ja prasījumi nav atzīti vai ir atzīti tikai daļēji, un sagatavot prasījumu sarakstu;
- g) īstenot prasījumu piedziņu attiecībā uz parādnieka aktīviem, kas izriet no aktīvu vai naudas summu pārskaitījumiem, kurus parādnieks veicis pirms procesa sākšanas, piedzīt prasījumus un ierosināt un uzturēt prasības tiesā par parādnieka prasījumu piedziņu, šim nolūkam vajadzības gadījumā izmantojot juristu pakalpojumus;
- h) saņemt maksājumus parādnieka vārdā un iekļaut tos parādnieka aktīvu kontā;
- i) pārdot parādnieka turējumā esošos aktīvus saskaņā ar šo likumu;
- j) saņemot norīkotā tiesneša apstiprinājumu, noslēgt izlīgumus, dzēst parādus, atbrīvot no saistībām galvotājus un atsaukt nodrošinājumu;
- k) informēt norīkoto tiesnesi par jebkuru jautājumu, kura atrisināšanai ir vajadzīgs tiesneša lēmums; l) veikt jebkurus citus pienākumus, kas noteikti ar norīkotā tiesneša lēmumu.

B. Procedūrā, kurā tiek noslēgta vienošanās ar kreditoriem (*concordat preventiv*), parādnieks piedalās ar savu likumīgo vai nolīgto pārstāvju starpniecību.

Vienošanās ar kreditoriem administratora (*administrator concordatar*) kompetencē ietilpst šādi uzdevumi:

- a) sagatavot ziņojumu par parādnieka finansiālo grūtību situāciju, prasījumu sarakstu un to prasījumu sarakstu, kas vēl tiek izskatīti tiesā;
- b) izstrādāt pārstrukturēšanas plānu vai attiecīgā gadījumā palīdzēt parādniekam izstrādāt pārstrukturēšanas plānu;
- c) palīdzēt parādniekam sarunās par pārstrukturēšanas plānu vai pēc parādnieka lūguma risināt sarunas par pārstrukturēšanas plānu un rīkoties, lai izlīguma ceļā atrisinātu jebkuru strīdu, kas rodas starp parādnieku un kreditoriem vai kreditoru starpā;
- d) vajadzības gadījumā pieprasīt norīkotajam tiesnesim pārbaudīt prasījumu kategoriju un apakškategoriju noteikšanas likumību;
- e) vajadzības gadījumā sasaukt to kreditoru sapulces, kuriem ir ietekmētie prasījumi, un sastādīt šo sapulču protokolus;
- f) uzraudzīt, kā tiek pildīti pienākumi, ko saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu uzņēmis parādnieks;
- g) sagatavot ceturkšņa ziņojumus par savu un parādnieka darbību, iekļaut šos ziņojumus lietas materiālos un nosūtīt tos ietekmētajiem kreditoriem;

h) uzraudzīt un vajadzības gadījumā palīdzēt parādniekam īstenot pārstrukturēšanas plānu, veicot tajā paredzētās vai plāna īstenošanai nepieciešamās darbības, piemēram, operacionālos pasākumus, aktīvu realizāciju vai uzņēmuma vai tā daļas atsevišķu pārdošanu;

i) vērsties tiesā, lai slēgtu vienošanās ar kreditoriem procedūru;

j) pildīt jebkurus citus pienākumus, kas minēti šajā nodaļā, ko paredz pārstrukturēšanas plāns vai ko noteicis norīkotais tiesnesis (Likuma Nr. 85/2014 19. pants).

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

Maksātnespējas procesa sākšana neskar kreditora tiesības prasīt sava prasījuma ieskaitu pret parādnieka prasījumu pret attiecīgo kreditoru, ja procesa sākšanas dienā ir izpildītas likumā noteiktās prasības attiecībā uz likumisko ieskaitu. Šādu ieskaitu var arī reģistrēt tiesas ieceltais administrators vai likvidators. Ieskaitu piemēro arī savstarpējiem prasījumiem, kas radušies pēc maksātnespējas procesa sākšanas.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Sākot procesu, spēkā esošie līgumi turpina būt spēkā. Jebkura līguma klauzula, kas paredz līguma izbeigšanu, līguma parastā termiņa sniegto priekšrocību liegšanu vai priekšlaicīgu maksāšanas pienākuma izpildi, pamatojoties uz maksātnespējas procesa sākšanu, nav spēkā. Noteikums, ka spēkā esošie līgumi turpina būt spēkā un ka klauzulas par līguma izbeigšanu vai pienākumu izvirzīšanu nav spēkā, nav piemērojams attiecībā uz kvalificētiem finanšu līgumiem vai divpusējiem ieskaita darījumiem atbilstoši kvalificētam finanšu līgumam vai divpusējam ieskaita nolīgumam.

Lai maksimāli palielinātu parādnieka aktīvu vērtību trīs mēnešu noilguma termiņā, sākot no procesa sākšanas dienas, tiesas ieceltais administrators vai likvidators var izbeigt jebkuru līgumu, jebkuru nomu, kuras termiņš nav beidzies, un jebkuru citu ilgtermiņa līgumu, ja vien visas iesaistītās puses nav izpildījušas šādus līgumus pilnībā vai ievērojamā apjomā. Šādas līguma izbeigšanas gadījumā otra puse var celt prasību pret parādnieku par kompensāciju.

Ja pirmo trīs mēnešu laikā pēc procesa sākšanas līgumslēdzējs iesniedz paziņojumu, prasot, lai tiesas ieceltais administrators vai likvidators izbeidz līgumu, administratoram vai likvidatoram ir jāsniedz atbilde 30 dienu laikā no saņemšanas; pretējā gadījumā līgumu uzskata par izbeigtu un administrators vai likvidators vairs nevar pieprasīt tā izpildi.

Likums arī reglamentē dažu īpašu līgumu, piemēram, sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas, nomas līgumu vai vispārēju ieskaita nolīgumu, statusu.

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

A. Visas tiesā un ārpus tiesas kārtībā iesniegtās prasības un jebkuri pasākumi prasījumu piespiedu izpildei pret parādnieka aktīviem tiek automātiski apturēti no maksātnespējas procesa sākšanas brīža. Ar tiem saistītās tiesības var īstenot tikai maksātnespējas procesa ietvaros, iesniedzot pieteikumu par prasījumu atzīšanu. Līdz ar procesa sākšanu tiek apturēti visi noilguma termiņi prasību celšanai.

Netiek apturētas apelācijas prasības, ko parādnieks iesniedzis pret kreditora celtām prasībām pirms procesa sākšanas, un tiesā izskatāmas lietas pret solidārajiem parādniekiem vai garantijas devējiem, kas ir trešās personas.

B. No dienas, kad pieņemts lēmums par pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanu, automātiski tiek apturētas atsevišķas pret parādnieku vērstas izpildes panākšanas darbības saistīto parādu atgūšanai un noilguma termiņš tiesībām iesniegt pieteikumu par savu prasījumu izpildi.

Procentu likmes, soda naudas un citus izdevumus sedz saskaņā ar apstiprināto pārstrukturēšanas plānu.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Visas tiesā un ārpus tiesas kārtībā iesniegtās prasības un jebkuri pasākumi prasījumu piespiedu izpildei pret parādnieka aktīviem tiek automātiski apturēti no maksātnespējas procesa sākšanas brīža.

Apturēšanu neattiecinā uz:

- a) apelācijas prasībām, ko iesniedz parādnieks pret kreditora vai kreditoru celtām prasībām pirms procesa sākšanas, un tiesā izskatāmām civillietām, kas apvienotas ar kriminālprocesu (*actiuni civile din procesele penale*), kurš sākts pret parādnieku;
- b) tiesā celtām prasībām pret solidārajiem parādniekiem un/vai galvotājiem, kuri ir trešās personas;
- c) ārpus tiesas procesiem, kas sākti sporta komisijās tādu sporta federāciju ietvaros, kuras darbojas saskaņā ar [attiecīgajiem tiesību aktiem](#) — Likumu Nr. 69/2000 par fizisko izglītošanu un sportu (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*), kas vēlāk grozīts un papildināts, un kas saistīti ar spēlētāju vienpusēju atkāpšanos no individuāliem darba līgumiem vai civiltiesiskiem līgumiem un sporta sodiem, kuri piemērojami šādās situācijās, un jebkādiem citiem strīdiem, kuri attiecas uz spēlētāju tiesībām piedalīties sacensībās;
- d) tiesā celtām prasībām par to, lai noteiktu tādu pret parādnieku celtu prasījumu pastāvēšanu un/vai skaitu, kas radušies pēc procesa sākšanas dienas. Attiecībā uz šādām prasībām novērošanas un reorganizācijas periodā var izstrādāt samaksas pieprasījumu un to nosūtīt ar paziņojumu par izsniegšanu. Tiesas ieceltais administrators analizē šo pieprasījumu 15 dienu laikā no tā saņemšanas, ievērojot 106. panta 1. punkta noteikumus, kurus attiecīgi piemēro, šos prasījumus neiekļaujot prasījumu sarakstā.

Tiesas iecelta administrators uzdotos pasākumus var apstrīdēt.

Jāatzīmē, ka šāda prasību apturēšana attiecas tikai uz tiesā izskatāmām lietām, kuras saistītas ar prasījumiem pret parādnieka aktīviem, nevis uz lietām par nemantiskajām tiesībām un pienākumiem — tās turpina izskatīt attiecīgajā tiesā.

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

Rīko visu maksātnespējīgā parādnieka kreditoru sapulci.

Kreditoru sapulci (*adunarea creditorilor*) sasauc un vada tiesas ieceltais administrators vai likvidators. Administrators vai likvidators sasauc zināmos kreditorus likumā skaidri noteiktos gadījumos un kad vien tas nepieciešams.

Kreditorus sasauc, vismaz piecas dienas pirms sapulces publicējot Maksātnespējas procesa biļetenā paziņojumu, kurā jābūt iekļautai sapulces darba kārtībai. Kreditorus sapulcē var pārstāvēt pārstāvji, kuriem ir īpašs un autentisks pilnvarojums vai — publiskā budžeta kreditoru un citu juridisku personu gadījumā — deleģēšanas akts, ko parakstījis struktūrvienības vadītājs. Kreditori var arī balsot, izmantojot saraksti, ja vien likums to skaidri neaizliedz.

Izņemot gadījumus, kad likums nosaka, ka ir vajadzīgs konkrēts balsu vairākums, kreditoru sapulces darbības ir spēkā, ja sapulcē piedalās prasītāji, kas pārstāv vismaz 30 % no prasījumu kopējās vērtības un kam ir tiesības balsot par parādnieka aktīviem, un sapulces lēmumi tiek pieņemti, ja "par" ir skaidri balsojis klātesošo balsstiesīgo prasītāju vairākums, vērtējot pēc prasījuma vērtības. Balsi, kas saistīti ar nosacījumiem, uzskata par balsi "pret". Par klātesošiem uzskata arī kreditorus, kuri nodod derīgas balsis, izmantojot saraksti.

Kad ir sasaukta pirmā sapulce, norīkotais tiesnesis un pēc tam kreditori var iecelt komiteju, kuras sastāvā atkarībā no kreditoru skaita ir trīs vai pieci kreditori, kam ir tiesības balsot un kam ir vērtības ziņā vislielākie priekšrocību prasījumi, budžeta prasījumi un nenodrošinātie prasījumi. Kreditoru komitejai (*comitetul creditorilor*) ir šādas pilnvaras:

- a) izvērtēt parādnieka situāciju un sniegt kreditoru sapulcei ieteikumus par parādnieka darbījumbārbības turpināšanu un ierosinātiem reorganizācijas plāniem;
- b) apspriest iecelšanas nosacījumas ar administratoru vai likvidatoru, kuru kreditori vēlas iecelt;
- c) iepazīties ar tiesas ieceltā administratora vai likvidatora sagatavotajiem ziņojumiem, tos izskatīt un attiecīgā gadījumā iesniegt iebildumus pret tiem;
- d) sagatavot kreditoru sapulcei iesniedzamos ziņojumus par pasākumiem, ko veicis tiesas ieceltais administrators vai likvidators, un to sekām, kā arī vajadzības gadījumā ierosināt alternatīvus pasākumus, norādot to pamatojumu;
- e) pieprasīt, lai tiek liegtas parādnieka tiesības pārvaldīt savus darījumus;
- f) celt prasības tiesā, lai anulētu konkrētas parādnieka krāpnieciskas darbības vai darījumus, kas veikti, kaitējot kreditoru tiesībām, ja šādas prasības nav cēlis tiesas ieceltais administrators vai likvidators.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

Atkarībā no parādnieka konkrētās situācijas un no tā, vai parādniekam ir liegtas tiesības pārvaldīt savus darījumus, maksātnespējas procesa administratoram ir tālāk izklāstītie pienākumi.

Tiesas iecelts administrators uzrauga parādnieka aktīvu pārvaldības darbības. Administrators veic parādnieka darbījumbārbību pilnībā vai daļēji, pēdējā gadījumā ievērojot norīkotā tiesneša skaidri norādītās specifiskācijas par administratora pienākumiem un nosacījumiem maksājumu veikšanai no parādnieka aktīvu konta.

Administrators veic prasījumu piedziņu, noslēdz izlīgumus, sagatavo inventarizācijas sarakstu un pārdod parādniekam piederošos aktīvus.

Parādnieks var izmantot aktīvus tikai tad, ja viņš ir saglabājis tiesības pārvaldīt savus darījumus, un tikai savas pašreizējās darbījumbārbības ietvaros; to uzrauga un kontrolē tiesas ieceltais administrators.

Pēc likvidācijas procesa sākšanas parādnieka darbījumbārbību pārvalda, līgumus izbeidz, prasījumus piedzen, aktīvus pārdod, izlīgumus noslēdz, maksājumus parādnieka kontā saņem u. c. tiesas iecelts likvidators. Likvidācijas procesā ar parādnieka aktīviem drīkst rīkoties tikai tiesas ieceltais likvidators.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Visiem kreditoriem, kuru prasījumi datēti pirms procesa sākšanas, izņemot darbiniekus, kuru prasījumus reģistrējis tiesas ieceltais administrators, pamatojoties uz grāmatvedības pārskatiem, procesa sākšanas rīkojumā noteiktajā termiņā ir jāiesniedz pieteikums savu prasījumu atzīšanai un tam jāpievieno vajadzīgie pamatojošie dokumenti. Visus prasījumus, kas iesniegti atzīšanai un reģistrēti tiesas kancelejā, uzskata par derīgiem un pareiziem, ja tos nav apstrīdējis parādnieks, tiesas ieceltais administrators vai kreditori. Prasījumus, kas iekļauti prasījumu sarakstā, samaksā maksātnespējas procesa ietvaros likumā noteiktajā sadalījuma kārtībā.

Prasījumus, kas tiek celti pēc procesa sākšanas, novērošanas periodā vai tiesas uzraudzībā notiekošas reorganizācijas gaitā, samaksā saskaņā ar tos pamatojošiem dokumentiem, un tie nav jāiekļauj maksātnespējīgā parādnieka mantā. Šis noteikums attiecas arī uz prasījumiem, kas tiek celti pēc likvidācijas procesa sākšanas.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

Izņemot darbiniekus, kuru prasījumus reģistrē tiesas ieceltais administrators, pamatojoties uz grāmatvedības pārskatiem, visiem kreditoriem, kuru prasījumi datēti pirms procesa sākšanas, procesa sākšanas rīkojumā

noteiktajā termiņā ir jāiesniedz pieteikums savu prasījumu atzīšanai. Pieteikumā jābūt norādītam kreditora vārdam un uzvārdam vai nosaukumam, domicīlam vai juridiskajai adresei, parāda summai, prasījuma pamatojumam un ziņām par jebkādiem iespējamiem priekšrocību kategorijas pamatiem. Prasījumu pamatojošie dokumenti un jebkuri priekšrocību kategorijas pamati jāpievieno pieteikumam ne vēlāk kā termiņā, kas noteikts pieteikuma iesniegšanai.

Pieteikums par prasījuma atzīšanu jāiesniedz pat tad, ja prasījums nav pierādīts ar izpildu dokumentu. Prasījumus, kam procesa sākšanas dienā vēl nav iestājies izpildes termiņš vai kam piemēro nosacījumus, atzīst iekļaušanai maksātnespējīgā parādnieka mantā.

Ja iesniedz pieteikumu par tāda prasījuma atzīšanu, kuru cēlusi cietusī puse tiesā izskatāmā civillietā, kas apvienota ar kriminālprocesu, prasījuma reģistrēšanu atliek līdz lietas galīgai iztiesāšanai par labu cietušajai pusei.

Prasījumus, kas atbilst nosacījumiem, lai tiem piemērotu priekšrocību režīmu, iekļauj galīgajā sarakstā līdz garantijas tirgus vērtības apmēram, ko nosaka novērtējumā, kuru uzdevis veikt tiesas ieceltais administrators vai likvidators un kuru veic novērtētājs (*evaluator*).

Visiem prasījumiem piemēro pārbaudes procedūru, izņemot prasījumus, kas apliecināti izpildāmos spriedumos un izpildāmos šķīrējtiesas rīkojumos; minēto procedūru neattiecinā arī uz publiskā budžeta prasījumiem, kas izriet no izpildraksta, kurš nav ticis apstrīdēts konkrētos tiesību aktos noteiktajos termiņos.

Tiesas ieceltais administrators vai likvidators sagatavo prasījumu pagaidu sarakstu, ko, vēršoties pie norīkotā tiesneša, var apstrīdēt jebkura ieinteresētā persona, parādnieks vai kreditors. Izņemot, ja par procesa sākšanu paziņots, pārkāpjot noteikumus par uzaicināšanu uz tiesu un procesuālo aktu paziņošanu, prasītājs, kura prasījuma pamats radies pirms procesa sākšanas un kurš nav iesniedzis prasījuma atzīšanas pieteikumu noteiktajā termiņā (termiņš ir norādīts paziņojumā un nepārsniedz 45 dienas no procesa sākšanas), zaudē tiesības tikt iekļautam kreditoru sarakstā un neklūst par kreditoru, kas ir tiesīgs piedalīties procesā attiecībā uz konkrēto prasījumu. Šāds kreditors nav tiesīgs panākt prasījuma izpildi pret parādnieku vai pret jebkuriem parādnieka, kurš ir juridiska persona ar neierobežotu atbildību, dalībniekiem vai biedriem pēc tam, kad process ir slēgts, izņemot, ja parādnieks ir notiesāts par vienkāršu bankrotu (*bancrută simplă*) vai krāpniecisku bankrotu (*bancrută frauduloasă*) vai tiek saukts pie atbildības par krāpnieciskiem maksājumiem vai pārskaitījumiem. Par šādu tiesību zaudēšanu pārliecinās tiesas ieceltais administrators vai likvidators, kurš kreditoru neiekļauj kreditoru sarakstā.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Līdzekļus, ko iegūst, pārdodot parādnieka mantas aktīvus un no tās izrietošās tiesības, kuras ir nodrošinātas par labu kreditoram uz priekšrocību pamata, sadala šādā secībā:

1. nodevas, zīmognodevas un jebkuri citi izdevumi, kas izriet no attiecīgo aktīvu pārdošanas, tajā skaitā izdevumi, kas vajadzīgi šādu aktīvu saglabāšanai un pārvaldībai, izdevumi, kas rodas kreditoram piespiedu izpildes procedūrā, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju prasījumi, kas celti pēc procedūras sākšanas, un atlīdzība, kas pienākas personām, kuras nodarbinātas visu kreditoru kopējās interesēs sadalīšanas dienā, — tos sedz proporcionāli visu parādnieka aktīvu vērtībai;
2. priekšrocību režīmu izmantojošo kreditoru prasījumi, kas celti maksātnespējas procesa laikā; šādi prasījumi attiecīgā gadījumā ietver kapitālu, procentus un citus papildu līdzekļus;
3. priekšrocību režīmu izmantojošo kreditoru prasījumi, tostarp viss kapitāla, procentu un soda maksājumu jebkāda veida pieaugums.

Ja ar summām, ko iegūst no šo aktīvu pārdošanas, nepietiek attiecīgo prasījumu izpildei pilnā apmērā, kreditori atkarībā no konkrētā gadījuma ceļ nenodrošinātu vai publiskā budžeta prasījumu par starpību, ko iekļauj attiecīgajā kategorijā kopā ar pārējiem prasījumiem. Ja pēc minēto summu samaksas rodas pārpalikums, tiesas ieceltais likvidators to nogulda parādnieka mantas kontā.

Likvidācijas procedūrā prasījumus izpilda šādā secībā:

- 1) nodevas, zīmognodevas un jebkuri citi izdevumi, kas rodas procesā atbilstoši tai pašai šā likuma sadaļai, tajā skaitā izdevumi, kas vajadzīgi parādnieka aktīvu saglabāšanai un pārvaldībai, darījumdarbības turpināšanai un honorāru izmaksai personām, kuras nodarbinātas procesa vajadzībām;
- 2) prasījumi, kas izriet no procesa laikā piešķirta finansējuma;
- 3) prasījumi, kas izriet no maksātnespējas novēršanas procesā piešķirtā finansējuma, un maksātnespējas procesa administratora honorāri;
- 4) prasījumi, kas izriet no darba attiecībām;
- 5) prasījumi, kas izriet no parādnieka darījumdarbības turpināšanas pēc procesa sākšanas, prasījumi, kuri pienākas citiem līgumslēdzējiem un trešām personām, kas labticīgi iegādājušās preces vai pakalpojumus, vai pakārtotiem iegādātājiem, kuri atgriez parādnieka mantā savus aktīvus vai to vērtību;
- 6) prasījumi par labu budžetam;
- 7) prasījumi par summām, ko parādnieks ir parādā trešām personām, pamatojoties uz uzturēšanas saistībām, pabalstiem nepilngadīgiem bērniem vai regulāriem iztikas līdzekļu maksājumiem;
- 8) prasījumi par summām, ko nosaka norīkotais tiesnesis, lai atbalstītu parādnieku un viņa ģimeni, ja parādnieks ir fiziska persona;
- 9) prasījumi, kas izriet no bankas aizdevumiem, ieskaitot saistītos izdevumus un procentus, prasījumi, kas izriet no preču piegādes, pakalpojumu sniegšanas vai citu darbu veikšanas, prasījumi saistībā ar īres maksu un prasījumi saistībā ar nomu, arī obligācijām;
- 10) citi nenodrošināti prasījumi;
- 11) pakārtoti prasījumi šādā prioritārā secībā:
 - a) prasījumi, kas izriet no tādu trešo personu aktīviem, kuras ļaunprātīgi iegādājušās preces no parādnieka, prasījumi, ko pēc anulēšanas prasību atzīšanas cēlušī pakārtoti iegādātāji, kuri ļaunprātīgi iegādājušies preces vai pakalpojumus, un aizdevumi, ko parādniekam juridiskai personai piešķīris biedrs vai akcionārs, kam pieder vismaz 10 % akciju kapitāla vai balsstiesību pilnsapulcē, vai attiecīgā gadījumā ekonomisko interešu grupējuma (*grup de interes economic*) loceklis;
 - b) labumi, kas nav sadalīti dalībniekiem;
 - c) prasījumi, kas izriet no bezatlīdzības darbībām.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

Ja procedūra vienošanās noslēgšanai ar kreditoriem tiek veiksmīgi pabeigta līgumā noteiktajā termiņā vai attiecīgā gadījumā pirms tā, norīkotais tiesnesis pieņem lēmumu par procesa izbeigšanu. Ja šādā gadījumā pārstrukturēšanas plānā bija paredzēti prasījumu samazinājumi, šie samazinājumi paliek galīgi (Likuma Nr. 85/2014 34. pants).

Process reorganizācijai ar darījumdarbības turpināšanu vai plānotai likvidācijai (*lichidare pe bază de plan*) tiek slēgts ar spriedumu, ko pieņem, pamatojoties uz tiesas ieceltā administratora sagatavotu ziņojumu, kurā secināts, ka visas apstiprinātajā plānā uzņemtās maksājumu saistības ir izpildītas un ka visi aktuālie prasījumi ir samaksāti. Ja process, kas sākts reorganizācijas nolūkā, vēlāk tiek pārveidots par likvidācijas procesu, tas tiek slēgts saskaņā ar noteikumiem par likvidācijas procesu. No dienas, kad tiek apstiprināts plāns par reorganizāciju tiesas uzraudzībā un par reorganizācijas ilgumu, parādnieks ir atbrīvots no pienākuma segt starpību starp saistību vērtību, kāda tā bijusi pirms plāna apstiprināšanas, un plānā norādīto vērtību.

Likvidācijas process tiek slēgts, kad norīkotais tiesnesis ir apstiprinājis galīgo ziņojumu, visi līdzekļi un aktīvi no parādnieka mantas ir sadalīti un visi nepieprasītie līdzekļi ir noguldīti bankā. Pēc procesa slēgšanas tiek izdots

rikojums svītrot parādnieku no reģistriem, kuros tas bijis iekļauts.

Līdz ar procesa slēgšanu norīkotais tiesnesis, tiesas ieceltais administrators vai likvidators un visas personas, kuras viņiem palīdzējušas, tiek atbrīvotas no visiem pienākumiem un atbildības saistībā ar procesu, parādnieku un parādnieka mantu, kreditoriem, priekšrocību tiesību turētājiem, akcionāriem vai biedriem.

Līdz ar likvidācijas procesa slēgšanu parādnieks, kurš ir fiziska persona (iesaistījies saimnieciskā darbībā), tiek atbrīvots no saistībām, kādas tam bijušas pirms likvidācijas, ja vien šāds parādnieks nav notiesāts par krāpniecisku bankrotu vai krāpniecisku maksājumu vai pārskaitījumu veikšanu; šādās situācijās parādnieks tiek atbrīvots no saistībām tikai tiktāl, ciktāl tās ir izpildītas procesa ietvaros.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Ne pēc viena maksātnespējas procesa slēgšanas kreditori nevar vērsties pret parādnieku, lai piedzītu prasījumus, kas celti pirms maksātnespējas procesa sākšanas.

Tomēr kreditori var turpināt piedzīt pilnu to prasījumu vērtību, kas vērsti pret solidārajiem parādniekiem un parādnieka galvotājiem.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Visus izdevumus, kas izriet no likumīgi notiekoša procesa, tostarp izdevumus, kas saistīti ar paziņojuma sniegšanu, uzaicinājumiem un procesuālo dokumentu paziņošanu, ko veic tiesas ieceltais administrators vai likvidators, sedz no parādnieka mantas (Likuma Nr. 85/2014 39. pants). Ja parādnieka finanšu resursi ir nepietiekami, izmanto likvidācijas fondu (*fondul de lichidare*).

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzišanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

Tiesas ieceltais administrators vai likvidators var iesniegt norīkotajam tiesnesim prasību anulēt krāpnieciskas darbības un darījumus, ko divos gados pirms procesa sākšanas veicis parādnieks, kaitējot kreditoru tiesībām.

Lai atgūtu pārskaitītos aktīvus vai citu sniegto labumu vērtību, var tikt anulētas šādas parādnieka darbības vai darījumi:

- a) pārskaitījumi bez atlīdzības, kas veikti divos gados pirms procesa sākšanas; tas neattiecas uz sponsorēšanu humāniem mērķiem;
- b) darījumi, kuros parādnieka devums acīmredzami pārsniedz saņemto un kuri veikti sešos mēnešos pirms procesa sākšanas;
- c) darbības, kas veiktas divos gados pirms procesa sākšanas, ja visām iesaistītajām pusēm ir bijis nolūks izvairīties no aktīvu piedziņas, ko veic kreditori, vai jebkādā citā veidā kaitēt kreditoru tiesībām;
- d) īpašumtiesību nodošana kreditoram iepriekšēja parāda dzēšanai vai šā kreditora labā, kura veikta sešos mēnešos pirms procesa sākšanas, ja summa, ko kreditors būtu varējis saņemt parādnieka likvidācijas gadījumā, ir mazāka par nodoto īpašumtiesību vērtību;
- e) priekšrocību tiesību nodibināšana attiecībā uz nenodrošinātu prasījumu sešos mēnešos pirms procesa sākšanas;
- f) parāda maksājumi avansā, kas veikti sešos mēnešos pirms procesa sākšanas, ja parāda atmaksas termiņš būtu bijis pēc procesa sākšanas;
- g) pārskaitījumi vai pienākumu uzņemšanās, ko divos gados pirms procesa sākšanas parādnieks veicis ar nolūku slēpt vai aizkavēt maksātnespējas iestāšanos vai krāpt kreditoru.

Var arī anulēt šādas darbības vai darījumus un atgūt labumus, ja divos gados pirms procesa sākšanas šādas

darbības vai darījumi noslēgti ar personām, kurām bijušas tiesiskas attiecības ar parādnieku:

a) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar komandītu (*asociat comanditat*) vai biedru, kuram pieder vismaz 20 % personālsabiedrības kapitāla vai balsstiesību biedru pilnsapulcē, ja parādnieks ir attiecīgā komandītsabiedrība (*societate în comandită*) vai lauksaimniecības sabiedrība (*societate agricolă*), uzņēmums personālsabiedrības formā (*societate în nume colectiv*) vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību (*societate cu răspundere limitată*);

b) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar dalībnieku vai direktoru, ja parādnieks ir ekonomisko interešu grupējums;

c) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar akcionāru, kuram pieder vismaz 20 % parādnieka akciju vai balsstiesību akcionāru pilnsapulcē, ja parādnieks ir akciju sabiedrība (*societate pe acțiuni*);

d) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar parādnieka uzraudzības struktūras direktoru, vadītāju vai locekli, ja parādnieks ir kooperatīvs, akciju sabiedrība vai lauksaimniecības sabiedrība;

e) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar jebkuru fizisku vai juridisku personu, kura kontrolē parādnieku vai tā darījumdarbību;

f) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar līdzīpašnieku vai ar personu, kurai ir dalītas īpašumtiesības uz kopēju aktīvu;

g) darbības vai darījumi, kas noslēgti ar a)–f) punktā minēto fizisko personu laulātajiem, asinsradniekiem vai radniekiem svainībā līdz ceturtajai radniecības pakāpei ieskaitot.

Prasību anulēt krāpnieciskas darbības, ko veicis parādnieks, kaitējot kreditoriem, var iesniegt tiesas ieceltais administrators vai likvidators 1 gada laikā no brīža, kad beidzies noteiktais termiņš tiesas ieceltā administrators vai likvidatora pirmā ziņojuma sagatavošanai, bet ne vēlāk kā 16 mēnešus pēc procesa sākšanas. Ja prasību pieņem, tiek atjaunots tajā iesaistīto pušu iepriekšējais statuss un atkārtoti reģistrē pienākumus, kas pastāvēja nodošanas datumā.

Kreditoru komiteja vai kreditors, kam pieder vairāk nekā 50 % no maksātnespējīgā parādnieka mantā iekļautās prasījumu vērtības, var iesniegt šādu prasību norīkotajam tiesnesim, ja to neizdara tiesas ieceltais administrators vai likvidators.

Prasību par anulēšanu nevar celt pret konstitutīvu aktu (*act de constituire*) atbilstoši īpašuma tiesībām vai pret īpašumtiesību nodošanas aktu atbilstoši īpašuma tiesībām, ja parādnieks šādu aktu noslēdzis savā parastajā ikdienas darījumdarbībā. Pieteikums par konstitutīva akta vai īpašumtiesību nodošanas akta anulēšanu tiek automātiski reģistrēts attiecīgajos publiskajos reģistros.

Attiecībā uz iepriekš minētajiem aktiem un darījumiem pastāv atspēkojams pieņēmums, ka ir bijusi krāpšana, kaitējot kreditoriem.

Pēc maksātnespējas procesa sākšanas visas darbības, darījumi un maksājumi, ko parādnieks veicis pēc tam, kad process sākts, automātiski zaudē spēku, izņemot pasākumus, kas vajadzīgi notiekošajai darījumdarbībai, pasākumus, ko apstiprinājis norīkotais tiesnesis, un pasākumus, ko apstiprinājis tiesas ieceltais administrators.

Lapa atjaunināta: 03/07/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.